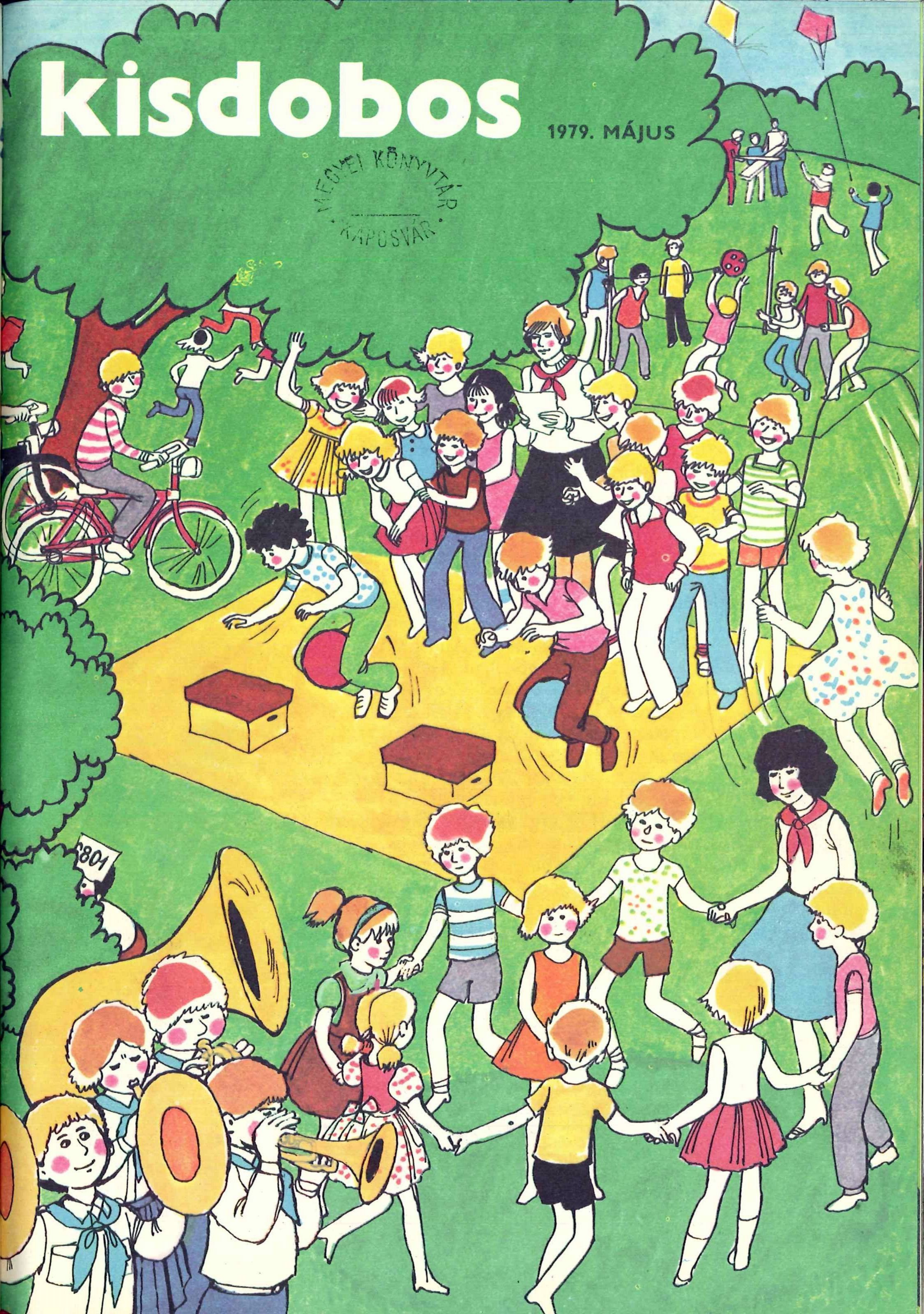
kisdobos

1979. MÁJUS

Jóságverseny

egy hajdani másodikos illetlen gondolatai anyák napján

Kié a legjobb anyuka? Ugye, kissé butácska kérdés? Pedig egészen valódi. Igazi gyerek fejében fogant, alig két évvel ezelőtt. Az enyémben.
Nem emlékszem már, milyen népszerűségnek örvendett akkoriban az „egy család, egy őrs" mozgalom úgy általában, de a mi őrsünkben határozottan sikere volt. Még fél év sem telt el, és ismertük őrsünk valamennyi anyukáját.
Szerettük is őket egy kicsit.
Tán ezért jutott eszembe az a bizonyos kérdés. Hetekig töprengtem rajta magamban. Nem beszéltem meg a barátaimmal, mert valahogy illetleneknek találtam a gondolataimat: mi lenne, ha én nem a saját családomba születek, hanem, mondjuk Jutkáékhoz pottyanok, vagy Andrisék, Zsuzsiék visznek haza véletlenül a kórházból? Akkor, ugyebár Jutka, Andris vagy Zsuzsi édesanyja lenne az én anyukám. Akkor őket szeretném jobban a mostani anyukámnál. Mert, hogy most őt szeretem legjobban, afelől mindenki egészen bizonyos lehet.
Olyanokat is gondoltam, hogy nem lenne-e jobb nekem másutt, mint nálunk. Komolyan fontolgattam esetleges előnyeimet. Jutkáéknál két bátyám is lenne, Andriséknál minden nap mesés süteményeket ehetnék Andris nagymamája, vagyis akkor az én nagymamám jóvoltából, Zsuzsiéknál pedig egy egész saját szobám lehetne, egyik falán óriási, fehér tapétával. A tapétára azt rajzolnék, amit csak akarok. Még el is nevetgéltem magamban azon, hogy apukám örökké papírtekercsekkel a hóna alatt mászkálna az Ápisz és a lakásunk között, anyukám meg egyszer csak sóhajtva közölné: gyerekek, hízik a fal! (Tudniillik, a telerajzolt falra mindig új, hófehér lapot ragasztanánk.)
Végül mégis mindig arra a megállapodásra jutottam magammal, hogy úgy a legjobb, ahogy van. Miért? Mert, ha nem így lenne, akkor engem is ki kéne cserélni Jutkára, Andrisra vagy Zsuzsira. Másképp hogyan is nélkülözhetném anyukámat? Hogyan mondhatnám meg bárki másnak, ha este, jóval lefekvés után hívom, hogy nem vagyok szomjas vagy beteg, még csak nem is félek egyedül, mégis örülnék, ha most egy picit velem maradna. Az én saját, kicserélhetetlen anyukám ilyenkor nem kérdezi, miért hívtam, nem ámuldozik, hogy még mindig nem alszom. Egyszerűen csak megsimogat. Rám néz, de nem fürkészi az arcomat, betakar és félbehagyott olvasmányomat lapozgatja. Ettől valahogy rögtön el tudok aludni.
Az én egyetlen, változatlan anyukámnak, például még akkor, két évvel ezelőtt elmondhattam illetlen gondolataimat. Tudtam, nem nevet ki értük. S most, hogy eszembe jutottak, újra örülök, hogy neki válogathatok virágokat.
Máris Mária, őrsvezető-helyettes

Kányádi Sándor

Májusi mondóka

Kőről kőre bukfencezik
a patak.
Ágról ágra röppennek a
madarak.

Dombról dombra száll a szellő
szaporán.
Nyáj kolompol a szelíd domb
oldalán.

Benépesül. Zeng, zsibong a
nagy határ,
kapaélen jár táncot a
napsugár.

Ég a munka. Mindenkinek
dolga van.
Csak a juhász s a pacsirta
furulyázgat gondtalan.

Keresztes Dóra rajzai

Csanádi Imre

Májusdícsérő

Május
mosolygó,
békák torkát
megoldó,
gyöngyvirág-nyitogató,
cserebogár-zúgató, —
röptetsz
madarat,
meghozod
a nyarat,
pölyhös
fecskét,
fára cseresnyét!

EZEREGY ŐRS 7.

Janikovszky Éva

Beszélni kell a többiekkel!

Közeledett május utolsó vasárnapja. Amíg Jutkára vártak az iskolaudvaron, az Ezeregy őrs kitalált egy csatakiáltást. Egész rövidet, de jól lehetett kiabálni: „Nem búcsúzunk Jutkától!" Ezt gyakorolták. Amikor meglátták Jutka fekete haját és vörös nyakkendőjét, elhallgattak. A csatakiáltást ugyanis maguknak találták ki, nem Jutkának.

Leültek a sportpálya szélén az egyik hosszú padra. A pályát nézték. Itt lesz majd az avatás.

— Remélem, vasárnap mindnyájan megkapjátok a vörös nyakkendőt — nézett végig Jutka az ezeregyeken. — Milyen hamar elmúlt ez az év!

Az ezeregyek a lábukat lóbázták. Valami kaparta a torkukat. Pedig egész nap alig fértek a bőrükbe, örültek a tavasznak, az úttörőavatásnak, a közeledő vakációnak, annak, hogy együtt vannak. Most meg csak ülnek itt, kukán.

— Azért veled, ugye, jövőre is találkozunk? — bökte ki Ági azt, amire mindnyájan gondoltak.

— Persze — bólintott Jutka. — Jövőre még idejárok. Őrsvezetőt már magatok közül kell választanotok. Nem lesz könnyű dolgotok.

— Miért? — kérdezte Zoli.

— Mert többen is alkalmasak vagytok őrsvezetőnek. Én is nehezen tudnék választani.

— Maradj te! — tört ki Ági. — Csak tudnám, miért nem maradhatsz te!

— Nem maradhatok, és nem is maradnék — válaszolta Jutka. — Hiszen jövőre már ti is úttörők vagytok, felsőtagozatosak. Magatoknak kell dönteni, mit vállaltok, mit csináltok, mire vagytok képesek. Ha mégis segítségre van szükségetek, ott a raj, ott a csapat, lesz kihez fordulnotok. De meg kell szoknotok az önállóságot, a felelősséget.

— Ez jó és én örülök is neki — mondta Eszter —, de te azért hiányozni fogsz. Mindig úgy érzem, egyedül vagyunk nélküled.

Jutka egy pillanatig hallgatott. Az ezeregyek arra gondoltak, talán neki is kaparássza valami a torkát. De a hangján nem érződött semmi, amikor megszólalt:

— Először is, nem fogok hiányozni nektek, mert gyakran találkozunk. Akkor is vissza akarok jönni, amikor már KISZ-tag leszek, ifivezetőnek. Másodszor meg, hogy lennétek egyedül! Ti vagytok az Ezeregy őrs. Még sose jutott esztekbe, hogy legalább tízezer ilyen őrs van, mint ti, de lehet, még több. Csupa veletek egyidős pajtás, lehettek százezeregyen is! Persze az egyik ezt szereti játszani, a másik amazt, az egyik könnyebben tanul, a másik nehezebben, az egyik jobb körülmények között él, a másik szűkösebben, mégis összeköt benneteket valami, méghozzá nagyon erősen. Az, hogy valamennyien itt éltek, hogy valamenynyien úttörők vagytok, hogy valamennyien most vagytok tíz évesek, és valamennyien egyszerre lesztek húsz meg harminc évesek is. Értitek? Együtt fogtok felnőni és akárhol dolgoztok, ezeregy szakmában, együtt kell majd megoldanotok mindent és együtt fogtok örülni annak, amit sikerült jól megcsinálnotok.

— Ennyien vagyunk? — csodálkozott Misi.

— Még sokkal többen! — Jutka egészen kipirult. — Hiszen nemcsak magyar úttörők vannak! Gondoljátok el, hány veletek egyidős pajtás lehet a Szovjetunióban! És Bulgáriában, Csehszlovákiában, Jugoszláviában, Lengyelországban, az NDK-ban, Romániában! És ott van Mongólia, Korea, Vietnam és Kuba! Fel sem tudom sorolni, hogy még hány országban vannak úttörők: Angliában és az afrikai Kongóban, Finnországban és Ausztriában, velük is egyszerre lesztek felnőttek. És rátok lesz bízva a világ sorsa.

— Az egész világé? — kérdezte megilletődötten Ildi.

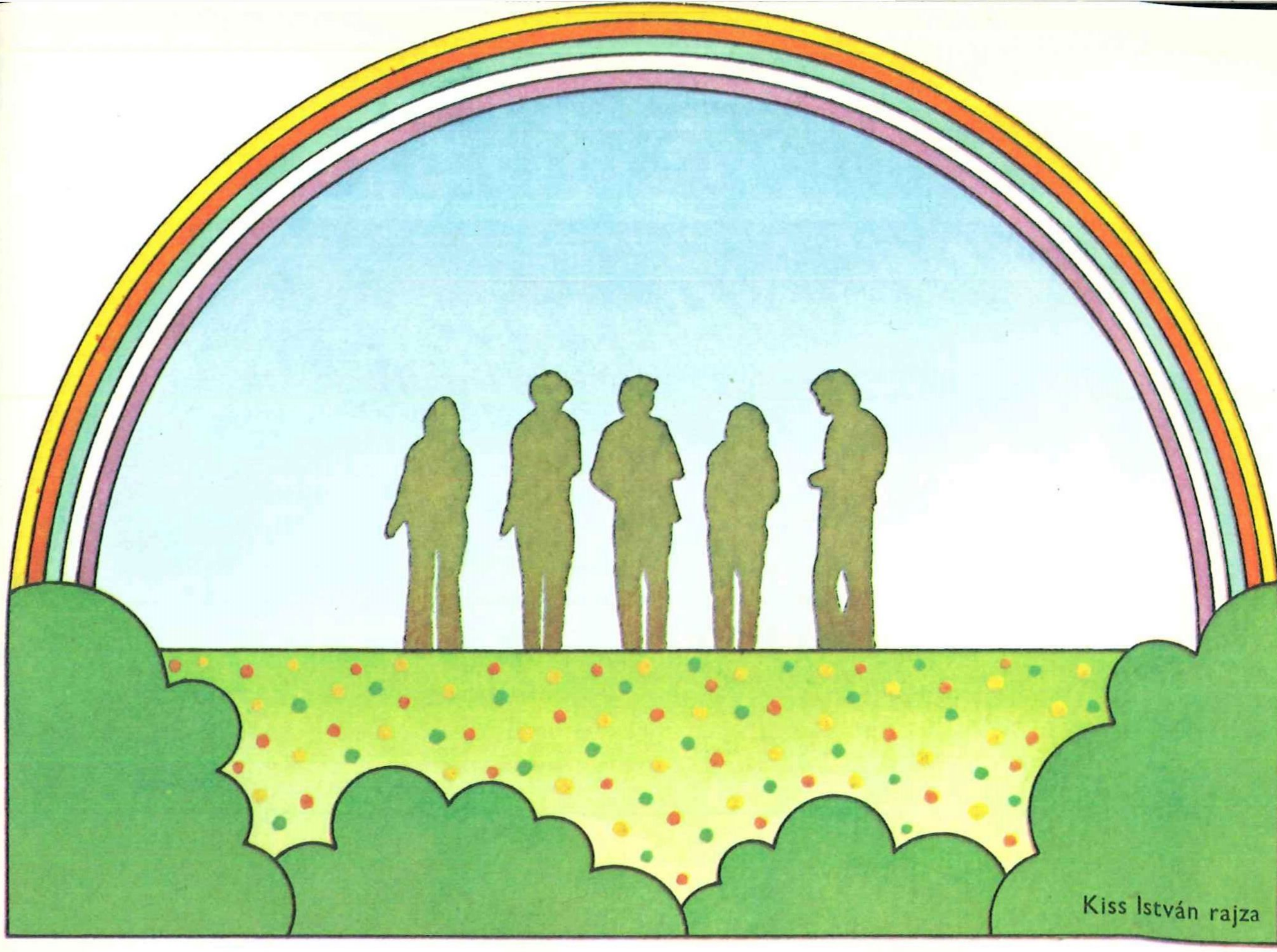
— A földé meg azoké a bolygóké, ahova majd eljutunk — mondta Csaba.

— És mi lesz ránk bízva? — kérdezte Bori.

— Hogy háború lesz-e vagy béke, hogy nyugodtan élhetnek-e az emberek vagy teli félelemmel — folytatta Jutka. — Hogy lesz-e mindenkinek munkája, elég ennivalója, rendes lakása, hogy éhezni és koldulni fognak-e a gyerekek Afrikában és Indiában vagy megtanulnak írni-olvasni, hogy meg tudjátok-e védeni a természetet, vagy hagyjátok kipusztulni a fákat, a növényeket, a halakat, a madarakat, tovább szennyezitek-e vagy megtisztítjátok a folyók és tengerek vizét. És arról is nektek kell gondoskodnotok, hogy legyen elég energia, amivel hajtják a gépeket, amivel világítanak és fűtenek, legyen elég szántóföld és lakóház és kórház és iskola és óvoda és bölcsőde és vasút és hajó és repülő, és hogy az emberek megértsék egymást és ne csak magukra gondoljanak, hanem a másikra is.

— Ez mind ránk lesz bízva? — kérdezte Ági. — Hiszen ez borzasztó nehéz, akármilyen sokan vagyunk is!

— Borzasztó nehéz — mondta Jutka — de szerintem izgalmas és csudaszép is. Nemcsak nektek kell csinálni, hanem nekünk is, akik most vagyunk tizenhárom évesek, és mi is rengetegen vagyunk. Ott vannak még a tizenkét meg tizenegy évesek és a tizenöt-tizenhat évesek is. Mi mindnyájan egyszerre leszünk fel-

nőttek, minden a mi közös gondunk lesz!

— Hát hogy lehet ennyi mindenhez érteni? — kérdezte Csaba. — Nem lehet mindenki tudós vagy miniszter, hogy mindent tudjon!

— Persze hogy nem — szólt közbe Misi —, az nem is volna jó. Szerintem el kell osztanunk magunk között, ki mihez ért. Mert mást kell tudnia annak, aki automata gépekkel dolgozik és mást annak, aki kombájnon ül. Aztán kell olyan, aki baromfit tenyészt, borjút nevel. És a lovakhoz mennyire kell érteni! Szerintem az úgy lesz, hogy az egyik autóbuszokat gyárt, a másik hidat épít, a harmadik olajkutat fúr, a negyedik gyümölcsöst telepít, az ötödik...

Az ezeregyek úgy folytatták, mintha versenyeznének:

— Utakat épít, alagutat fúr!

— Házakat gyárt, vonatot vezet!

— Betegeket gyógyít, gyerekeket tanít!

— Ruha is kell meg cipő és játék, a gyerekeknek! És szép új áruházak, ahol mindent lehet kapni!

— Rádió és tévé, és háztartási gépek, és úgy kell megcsinálni, hogy ne romoljanak el!

— És enni is kell — mondta Zoli — gondoljátok csak el, mi minden kell egy ebédhez vagy vacsorához!

Az ezeregyek elgondolták, mert már közeledett a vacsoraidő. Igazán sok élelmiszer jutott az eszükbe.

— Van, amit külföldről kell majd hozatnunk — töprengett Ági. — Például a kakaót, az nálunk nem terem.

— Előbb talán földgázt meg vasércet meg olajat, az mégis fontosabb és egyikből sincs elég! — szólt közbe Dani. — Majd éppen a kakaóval kezdjük!

— Akármivel kezded, ahhoz pénz kell vagy olyan áru, amiért cserébe adják — mondta Bori. — Majd meg kell beszélni a többiekkel.

— Hűha — sóhajtott fel Ildi — ennyi mindent kell csinálnunk... Pedig én virágkertészetben szeretnék dolgozni, mint anyu.

— Virág is kell — mondta Jutka — és színház és könyv, zene és kép, új városok parkokkal és szobrokkal, sok szökőkúttal. Minden kell, ami szép.

— Meglesz — ígérte Zoli. — Majd megbeszéljük a többiekkel is, hogy ki mit csinál.

— A beszélgetést meg a barátkozást már most kezdhetitek — mondta Jutka. — Nyáron a táborban, meg ősszel, ha ötödikesek lesztek, keressetek barátokat! Másik városból, másik megyéből vagy akár másik országból!

— És hogyan kell kezdeni a barátkozást? — kérdezte Ildi.

— Éppen az Ezeregy őrs ne tudná! — nevetett Jutka. — Ti magatokról meséltek nekik, ők meg nektek magukról. Levelezhettek, meglátogathatjátok egymást, összebarátkoztok. De ezen most már mindenki otthon törje a fejét, mert késő van. Menjünk.

— Jutka! — kiáltott fel Ági, amikor már kiértek a kapun. — Elfelejtettük a Nemzetközi Gyermeknapot, pedig ma arról akartunk beszélgetni!

Jutka roppant titokzatos arcot vágott.

— Az is lehet, hogy elfelejtettük, de mégis arról beszélgettünk — mondta.

Ági hiába faggatta, hogy hogyan beszélhettek arról, ha egyszer elfelejtették, többet nem mondott. Mert Jutka mindig makacs volt, ha azt akarta, hogy az ezeregyek gondolkozzanak.

Mert másképp hogyan is bízhatnák rájuk a világ sorsát?

Osvát Erzsébet

A kíváncsi kisvonat

Kit-kat,
zötyög,
zakatol,
mindig megáll
valahol.

Ezer
pipacs
integet:
— Hadd utazzunk
teveled!

— Kit-kat-kit,
nem tehetem,
tömérdek a
gyerekem.

Tovább
zötyög,
zakatol,
újra megáll
valahol.

Száz szemével
sokat lát:
fűben
futkosó hangyát,
fenyő csúcsán
cinegét,
fülesbagolyt,
kék lepkét,
barna mókust
tölgy alatt,
szürke nyulat,
mint szalad…

Tovább zötyög,
zakatol.
Megint megáll
valahol —

Előtte a Balaton.

Mint hattyúk
a tavon át,
úsznak
fehér vitorlák.

És a parton
mennyi sátor!
Tarka,
vidám sátortábor.

— Kit-kat —
szól a kisvonat:
— Elértem a
célomat.

Tovább én már
nem megyek!

Végállomás,
gyerekek!

Vlagyimir Lifsic

A feltaláló és a nagymama

A világon annyi mindent
feltalálták előttem!
Hajóval járnak a vízen,
esernyő véd esőben.

Feltalálták a karórát,
fel a pontos mérleget,
a szamovárt, a sodrófát,
öngyújtó lobbant tüzet.

Szálló csoda fejünk felett,
suhan a gyors repülő....
Híres ember hogyan legyek?
Mivel rukkoljak elő?

Nem dicsőség, nem is pénz kell,
a jó szívem hajt csupán....
Tudom már! Egy söprő-géppel
lepem meg a nagymamám!

Áll majd a konyhasarokban,
s ha meglát egy porszemet,
máris ugrik és legottan
szélsebesen sepreget.

Szépen, gyorsan végzi dolgát,
ide-oda zakatol,
s mikor tiszta lesz a konyhánk,
visszamegy és kikapcsol...

— De amíg e csodagépet
feltalálod, lustaság,
fogj egy seprűt, ne csak nézzed,
hogy söpör a nagymamád!

Kovács Sándor fordítása

Nyáron történt.

Egészen pontosan egy nyári reggel. A Nyár azt állítja, Péter-Pál napján, a Futóbab viszont azt, hogy két nappal később.

De nem az a fontos! Nem a két nap, hanem az, ami történt.

Az, hogy a napraforgó azon a nyári reggelen felnézett az égre és felkiáltott:

— Ó, de szép, de gyönyörű vagyok!

Ezt a Futóbab meghallotta, valamicskét feljebb kúszott a karón és körülnézett: hogy hát ki is az, aki olyan nagyon szépnek találja magát azon a tiszta, koranyári reggelen?!

De nem látott mást, mint két-háromsornyi bóbiskoló petrezselymet, sárgarépát, karalábét, gyűrött levelű kelkáposztát, duzzadozó káposztafejeket, no meg retket.

Egyszóval semmi olyat, amitől különösebben el lett volna ragadtatva. Már azt hitte, a reggeli szellő űz vele játékot, amikor közvetlen közelében újból felhangzott a kiáltás:

— Ó, de szép, de gyönyörűséges vagyok!

A Futóbab megdöbbent.

— Nocsak! — mondta, azzal valamicskét megint feljebb kúszott a karón. Jól megkapaszkodott egy vékony repedésben, s alaposan szemügyre vette azt, aki másodszorra felkiáltott.

A Tányéros-sárgaszirom volt az. Ő kiáltotta oda a világnak boldogan és ujjongva harmadszorra is:

— Ó, de szép, de gyönyörűséges vagyok! — és közben egyre az eget nézte.

— Megbolondultál te, Tányéros-sárgaszirom?! — kérdezte bámészan a Futóbab. — Honnan veszed most azt egyszeriben, hogy szép vagy és gyönyörűséges?

— Onnan, hogy látom — mondta örömmel a Tányéros-sárgaszirom, és nem vette le a szemét az égről.

— Nocsak?! — A Futóbab izgalomba jött. Egy hajszálnyit ismét feljebb kúszott a karón, hogy mégjobban szemügyre vehesse a Tányéros-sárgaszirmot, aki szépszál-növésű, derék lakója volt a kertnek; s hogy kissé magasan hordta azt a kerek, sárgaszirmos fejét, igazán nem az ő hibája volt.

Valójában a Tányéros-sárgaszirom szerény volt és barátságos. Azonkívül jószívű; s ahány tollas-szárnyas jószág csk átrepült a kert fölött, az mind betért hozzá ezért, azért, valamiért, s ő mindnek készségesen odakínálta a tányérját: hadd vegyen, hadd vigyen ki virágport, ki magot, zsengén, vagy éretten, azon melegében. Szerette is mindenki. Mindenki a maga módján. De egyet azért észre vett a kert minden lakója: azt, hogy nem látta és nem hallotta őt nevetni még senki, soha. Még a Diófa sem, holott az vénségesen-vén volt már. Erről súgtak-búgtak is egymás között néhanapján.

— Miért szomorú mindig a Tányéros-sárgaszirom? — tette fel a kérdést a petrezselyem.

— És miért olyan hallgatag? — kérdezte a sárgarépa.

— Talán a gyökerét rágja valami — szögezte le a retek. — Hallottam már ilyesmiről.

A kelkáposzták azt állították, se ez, se az. Egyszerűen nem akar nevetni. A fejeskáposzták meg a fejüket rázva azt mondták: inkább nem tud! És ez nagy különbség. Mert aki nem tud nevetni, az nem örül semminek ezen a kerek világon! És ez baj.

Ezt mindenki el is hitte. Gondolták, hogy annak, akinek akkora feje van, mint némely káposztának, bizonyára temérdek ész jutott. Egy kis ideig sajnálták azt, hogy a Tányéros-sárgaszirom nem örül semminek ezen a kerek világon, aztán megszokták, hogy így van, és nem is várta már senki, hogy nevessen.

Ezért is hökkent meg úgy a Futóbab, amikor látta, hogy nevetve a keleti ég felé fordítja az arcát. S furdalni kezdte a kíváncsiság, mi lehet a csoda oka? És elöntötte a büszkeség, hogy ennek a rendkívüli eseménynek ő az egyedüli szemtanúja. Csak úgy dagadozott ettől a tudattól. Föl is repedt emiatt néhány duzzadó bimbója, és pillekönnyű, pipacsszín virágot bontott egyszeriben. Nagy zavarban volt mégis. Sehogyan sem értette azt, amit a Tányéros-sárgaszirom mondott.

Mert! Mi az, hogy látja magát?! És, ha látja, hát hol?! És egyáltalán! Hogyan láthatná magát bárki is akkor, amikor szünet nélkül az eget bámulja?!

Meg is mondta becsülettel:

— Ezt én nem értem. És jobb, ha őszintén megmondom, hogy egy jottányit sem változtál tegnap óta, kérlek! Sőt! Hajszálra olyan vagy, mint tegnapelőtt, meg azelőtt.

— Lehet — hagyta helyben a Tányéros-sárgaszirom.

Könnyen lehet. Így hát már tegnapelőtt, meg azelőtt is szép és gyönyörűséges voltam. Persze, ezt csak azóta tudom, amióta megláttam magamat.

— No, de hol?! — faggatta a Futóbab izgatottan, mert ezt azért szerette volna tudni. — Hol?! Nem árulnád el végre, kérlek?

A Tányéros-sárgaszirom elárulta.

— Amikor a magasba néztem — mondta egyszerűen. És még azt is mondta, hogy nincs ebben az egészben semmi varázslatos, és hogy mindenki láthatja magát, aki csak tükörbe néz, és láthatná magát a Futóbab is, ha venné a fáradságot és megtenné. Aztán hozzátette:

— Ha ennyire érdekel ez az egész, hát nyissad ki jobban a szemedet!

— Én kinyitom... — bizonygatta a Futóbab — és sok szemem van, azt elhiheted! Igaz, kicsit még gyöngécskék, mert jobbadára még virágzom; de, ha ezer szemem volna is, akkor se látnék itt egy makula tükröt sem! Szerinted hol van?

— Ott, ni! — A Tányéros-sárgaszirom az égre mutatott. És nevetett. — Ott! Pontosan a fejünk fölött. Csak föl kell néznem, és látom magamat. Hát még most sem érted? Ó, ó, te Futóbab! Te nem veszel észre semmit!

A Futóbab megzavarodott. Nagy zavarában aztán három újabb pipacsszín virágot bontott. Szégyenlősen motyogta:

— Én... ebből az egészből annyit értek... hooogy amit észre kellett volna vennem, az ÉGEN látható. De... én nem látok ott mást, csak a NAP-ot...

És akkor — legalább is a Futóbab úgy meséli — a Tányéros-sárgaszirom megrezzent. Ha kell, a Futóbab meg is esküszik erre! Mivel ő volt a szemtanú. Igaz, ez nem sokat nyom a latban; mert ki hiszi el azt, amit egy futóbab pletykál?!...

Ám, így vagy úgy, a Tányéros-sárgaszirom egy pillanattal később felnevetett.

— Csudát a napot látod, te! Ha igazán nagyra nyitnád végre a szemedet, láthatnád, hogy a magasból az én arcom nevet vissza most. Mert az, amit te égnek nézel, ha nem tudnád, tükör. Én pedig azt nézem. És, mert egy leheletnyi bárányfelhő sincsen közte meg közöttem, így tisztán látom, milyen is vagyok. És örülök. Úgy találom, szép vagyok és gyönyörűséges! Ezentúl szüntelenül nézni fogom magamat.

— Ó!... — a Futóbab elszörnyedt. — Üss a szádra, Tányéros-sárgaszirom, és nem mondj olyat, ami nem igaz! A NAP az, ami a fejünk fölött ragyog! A NAP mosolyog! Juuuj! Ha meghallja, miket locsogsz, még megharagszik. És, ha megharagszik, elborul. Aztán nézhetjük magunkat!

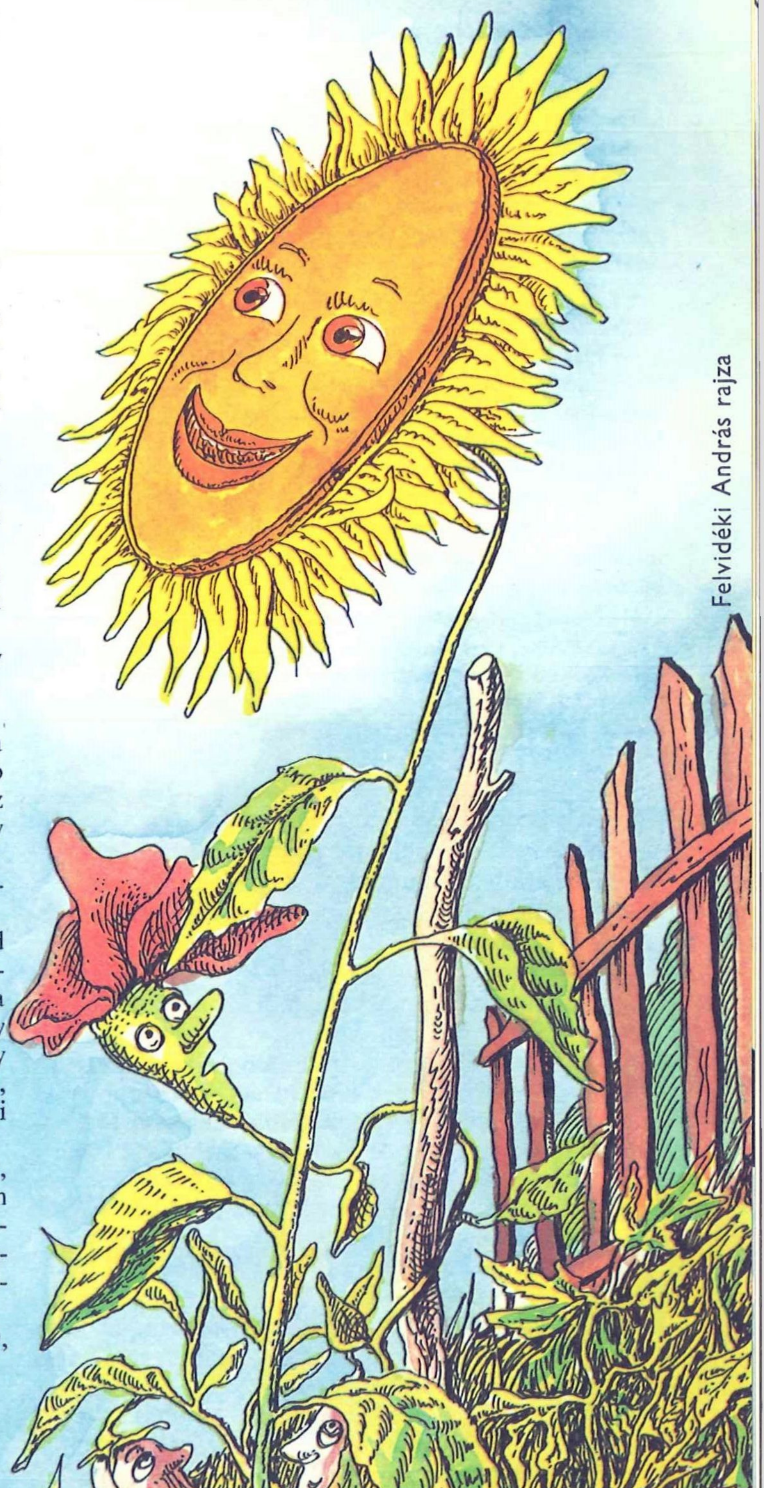
— Ó, te! — A Tányéros-sárgaszirom nevetett. — Ó, te! Hát nem kerek-e a tányérom?

— De... az...

— És nem kerek-e az, amit a magasban látsz?

— De... igen...

— Hát nem sárgák és sugarasak a szirmaim?

Felvidéki András rajza

— De... azok...

— És nem olyanok-e ott, a magasban is?

— De... igen...

— No, látod! S hogy ott, a magasban jobban ragyog és vakít, gondolom, azért van, mert ott több a fény, mint idelent, ahol én állok.

Azzal a Tányéros-sárgaszirom elfordult a Futóbabtól. Megemelte az arcát. Mosolygott. És állt szótlanul, gyönyörködve abban, amit látott.

— Nahát! — mondta a Futóbab, nem is tudom, milyen hangon. — Itt most valami szokatlan történik, azt hiszem. — Sietve elsodródott a karóról. Odakúszott a retekhez.

— Te, retek! — súgta sejtelmesen. — A Tányéros-sárgaszirom nevetett.

— Nevetett?! — A retek elámult. Kijjebb bújt a földből. Egészen belevörösödött az izgalomba. — És, ha szabadna tudnom, rád nevetett, vagy rajtad nevetett? Mert az nem mindegy, kérlek! — mondta egy kissé csípősen, mert bár szerette a Futóbabot, azért a reteknél soha nem lehetett tudni!...

— Se ez, se az — hadarta a Futóbab, mert most nem törődött a retek csípős megjegyzéseivel. — Ha hiszed, ha nem, az égre nevetett.

— Netán napszúrást kapott? — érdeklődött a retek.

— Netán... — motyogta zavartan a Futóbab, mivel ezt a szót eddig még nem ismerte. Ezért inkább ezt mondta: — Azt gondolom, ezt el kell mondanom a többieknek is. Mert nem árt, ha tudnak róla! — azzal tovább futott.

— A Tányéros-sárgaszirom nevetett! — újságolta a petrezselyemnek, meg a sárgarépának.

— Na, végre! — örült meg a petrezselyem.

— Jól tette! — rikkantotta a sárgarépa.

A karalábék hallgattak, a kelkáposzták meg összenéztek és ezt mondták:

— Akkor ennek nagy oka van.

— Mondott is valamit? Megtudtad, hogy miért nevet?

— De még mennyire! — A Futóbab izgett-mozgott. Csudára fontos valakinek hitte magát. Meg is mondta még azon melegében, nehogy később elvitassa tőle valaki a dicsőséget: — Én vagyok ám a szemtanú! Nekem mondta, hogy miért nevet! Egyes-egyedül én mondhatom meg nektek is! Azért nevet, mert örül. Bár a retek úgy véli, netán napszúrást kapott.

S akkor váratlanul és kacagva lehajolt hozzájuk a Tányéros-sárgaszirom.

— Napszúrást?! Én?! — kérdezte olyan hangon, hogy elnémultak mind. Csak nagysokára találta meg a hangját a petrezselyem meg a sárgarépa.

— Örülünk, hogy örülsz!... — ezt mondták.

— De... minek örülsz voltaképpen? — kérdezték óvatosan a kelkáposzták.

— Hát annak, hogy elégedett vagyok — mondta egyszerűen a Tányéros-sárgaszirom. — Annak, hogy megpillantottam magamat fönn, ott, abban a nagy, csillogó tükörben.

— Juuuuuj! — borzadt el a Futóbab. — Ezt hagyd abba, kérlek! Mondtam már, hogy, ami a fejünk fölött vakít, az nem tükör, hanem ÉG. És, hogy amit benne látsz, az nem te vagy, hanem a NAP.

— A NAP-nak hiszi magát?!... — ámult el a petrezselyem meg a sárgarépa.

— Csak nehogy ebből baj legyen!... — súgták riadtan a kelkáposzták.

— Mondom, hogy napszúrást kapott — szögezte le a retek.

A karalábék hallgattak, de egy fejeskáposzta a fejét csóválva ezt mondta csöndesen:

— Tévedett.

— Tévedtem volna? — kérdezte a Tányéros-sárgaszirom ugyancsak csöndesen, de mosolygott.

— Bizony — mondta a fejeskáposzta biztosan. A Nap, az Nap. És amíg világít, egyedüli az égen a felhőket leszámítva, persze. A Nap, az Nap. És tőle függ az élet. Tévedtél, Tányéros-sárgaszirom, bár nem csoda. Most, hogy közelebbről látlak, bevallom, hasonló vagy hozzá.

— Úgy is jó — mosolyodott el a Tányéros-sárgaszirom. — Ha olyan biztosan tudjátok, hogy az ott fent az égen a Nap, hát elfogadom. De akkor én, itt, ahol állok, az ő tükre leszek. Mert én meg ő összetartozunk. És nevetek! Örülök, annak, hogy láthatom. A ragyogása boldoggá tesz engem.

— És... nem lesz ebből valami baj? — aggodalmaskodtak a kelkáposzták.

— Ugyan! — mondta fejeskáposzta. — Hát kinek árt vele?!

— Igaz. Kinek árt vele? — kuncogta a petrezselyem, meg a sárgarépa.

Ezt a Futóbab is helyben hagyta. A karalábék hallgattak, egyedül a retek tett afféle csípős megjegyzést, hogy: és akkor mi lesz, amikor a Nap a láthatár mögé bukik?!...

— Akkor?... — A Tányéros-sárgaszirom tűnődve a messzeségbe nézett, majd nagyon csöndesen ezt mondta: — Majd én is azt teszem, amit ő. Lehajtom a fejemet én is.

— Szóval... ezután forogni fogsz majd a Nap után? — Meresztett nagy szemet a Futóbab.

— Inkább úgy mondanám: követem.

— De, hát akkor megváltozol! Más leszel, mint amilyen voltál — nyögték kétségbeesve a kelkáposzták.

— Lehet. Akkor más leszek.

— Csoda! Csoda! Nevezetes pillanat — súgta borzongva a sárgarépa meg a petrezselyem.

Aztán egy pillanatra csönd lett. A Tányéros-sárgaszirom szólalt meg elsőnek.

— Egyet azért tudnotok kell — mondta. Ha szótlanul állok is a helyemen, boldog leszek. Ne aggódjatok! Boldog leszek, amíg a NAP-ot követhetem.

A fejeskáposzta bólintott.

— Te tudod — mondta. — Mindenkit az tesz boldoggá, aminek örül.

És, mert a fejeskáposzta tekintély volt a kertben, a többiek mind rábólintottak.

A Tányéros-sárgaszirom halkan fölnevetett. Aztán, mintha búcsúzkodna, egyenkint mindenkinek odaintett. Egy pillanatig végignézett a kerten, majd lassan a magasba fordította az arcát. Azontúl nem szólt egy szót sem. Némán állt. Mosolyogva. A NAP-ot nézte. Követte, amerre járt.

Azóta úgy nevezik: NAPRAFORGÓ. Hogy örül-e ennek? Ki tudja. A Futóbab bármire megesküszik, hogy a Tányéros-sárgaszirom nagyon szereti ezt a nevet; de ki hiszi el azt, amit egy futóbab pletykál?...

Hunyadi István: Fakalyibám Akaliba

Haj, lehetnék Akaliba,
vár engem a fakalyiba.
Vén már az a fakalyiba,
még sincs párja Akaliba.

Foszló kalács az eleje,
a tetején mézes-huszár,
megcsillan mazsolaszeme,
szalutál is, ahogy dukál.

Kifordulok, befordulok,
fülembe nótáz a szunyog,
horgolótű a fullánkja,
bőrömet is kicifrázza.

Vadméhek körülszállnak
tökvirágban kapirgálnak,
potrohájuk virágporral,
hajam szórják porcukorral.

Van ott zsája, meg büdöske,
szagát se állhatja Böske,
szárnyas pitypang, tollkarmantyú,
úszkálok, mint hótoll-hattyú.

Seregel a tavi-ruca,
köröz a kárókatona,
se szuronya, se puskája,
halra les, nem haluskára.

Költöznek már a vadlibák,
itthagyom a fakalyibát.
Nád lakója messze ellát,
meglengeti kócsagtollát.

Garai Péter: A két Pataki

Pompás réten sétálgatott
valaki,
megkérdezett egy szép lovat:
— Maga ki?

A ló felelt: — Az én nevem
Pataki.
Az enyém is pont ugyanúgy
Pataki!

Ez a ló kell, ilyen ló kell,
Pataki!
Énvelem jössz! No, hát akkor
pata ki,

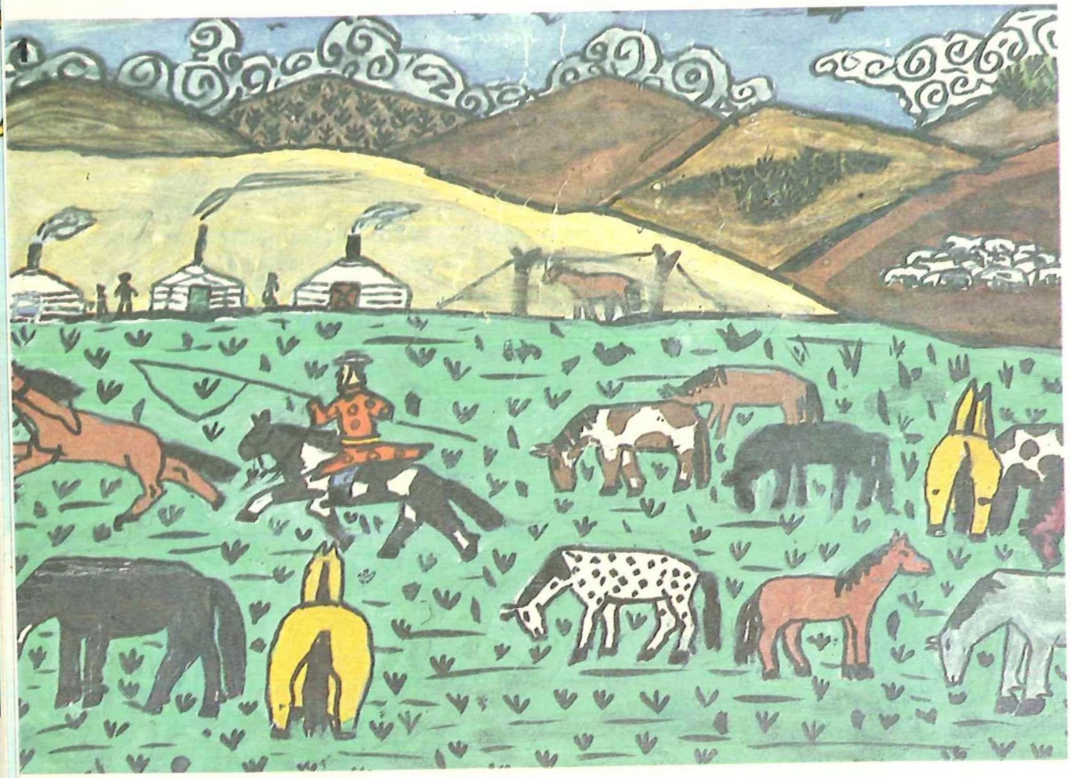
tüstént megyünk, indulunk már,
Pataki!
És a réten hallatszott, hogy
pataki,
pataki,
pataki,
pataki.

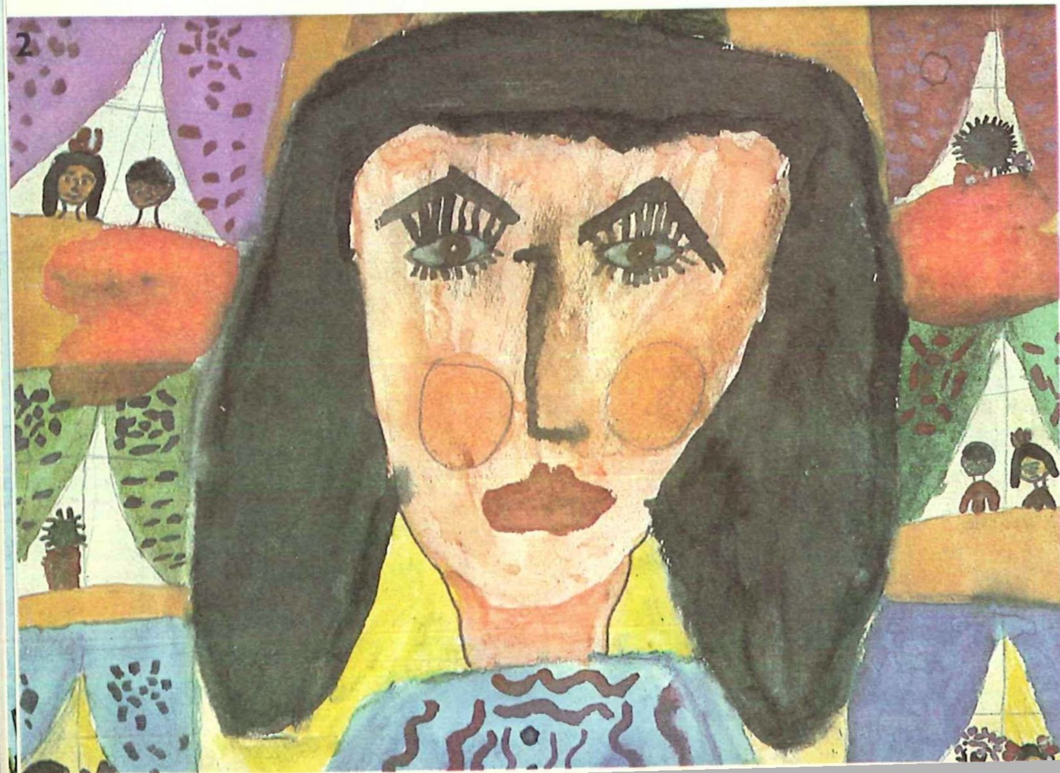

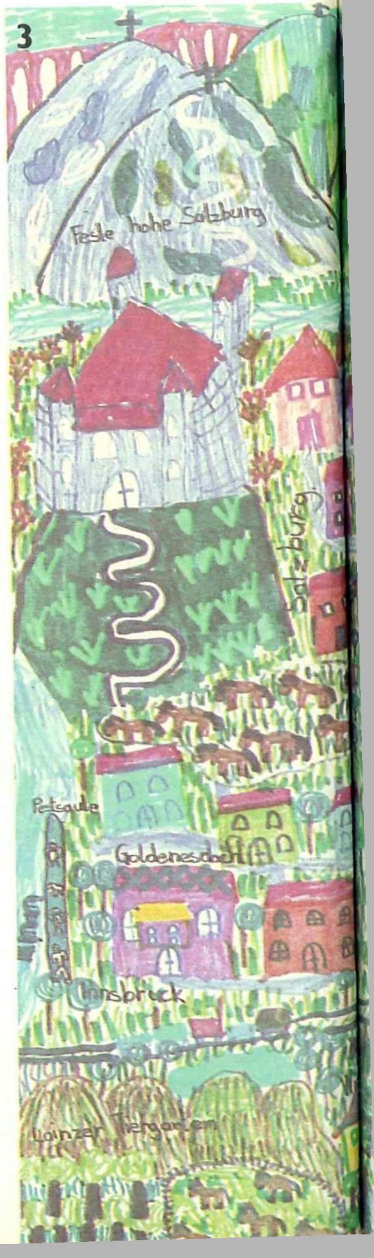
Orosz István rajz

A MI VILÁGUNK

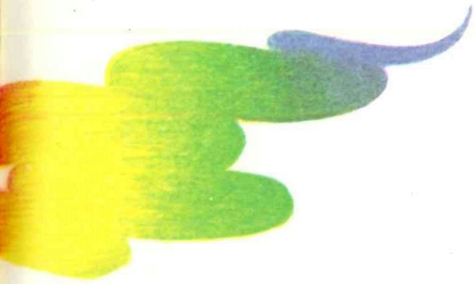
1. **Pásztor** L. Puncagnorov 11 éves, Mongólia
2. **Én és a házam** Szorocskina Kira 6 éves, Szovjetunió
3. **Ausztria — békében él** Schmid Ursula 10 éves, Ausztria
4. **Fiú és lány** Dutkowska Anna 9 éves, Lengyelország
5. **Bivalypásztor** Le Thi Hong Van 7 éves, Vietnam

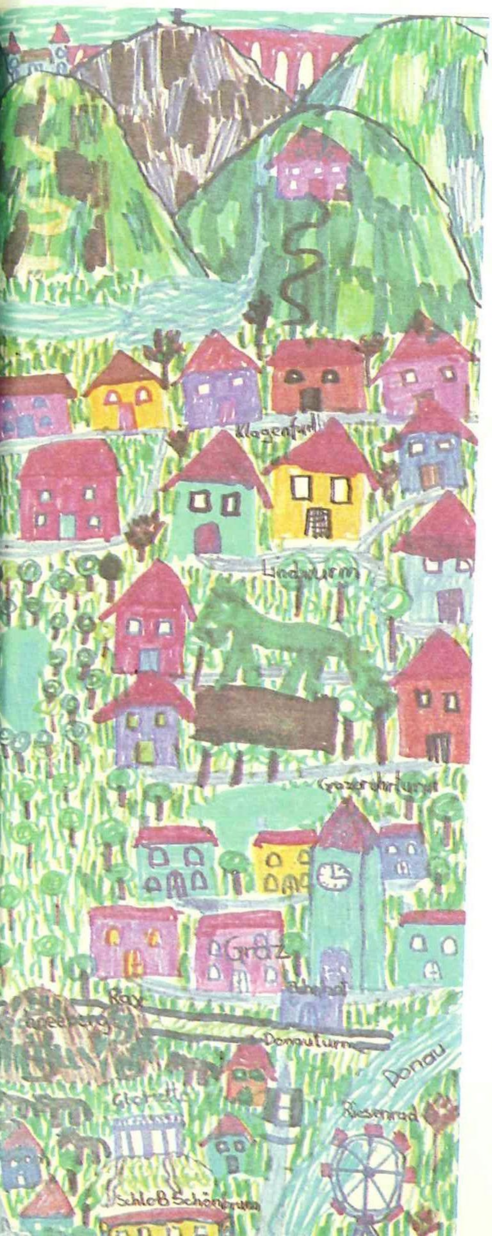
1

2

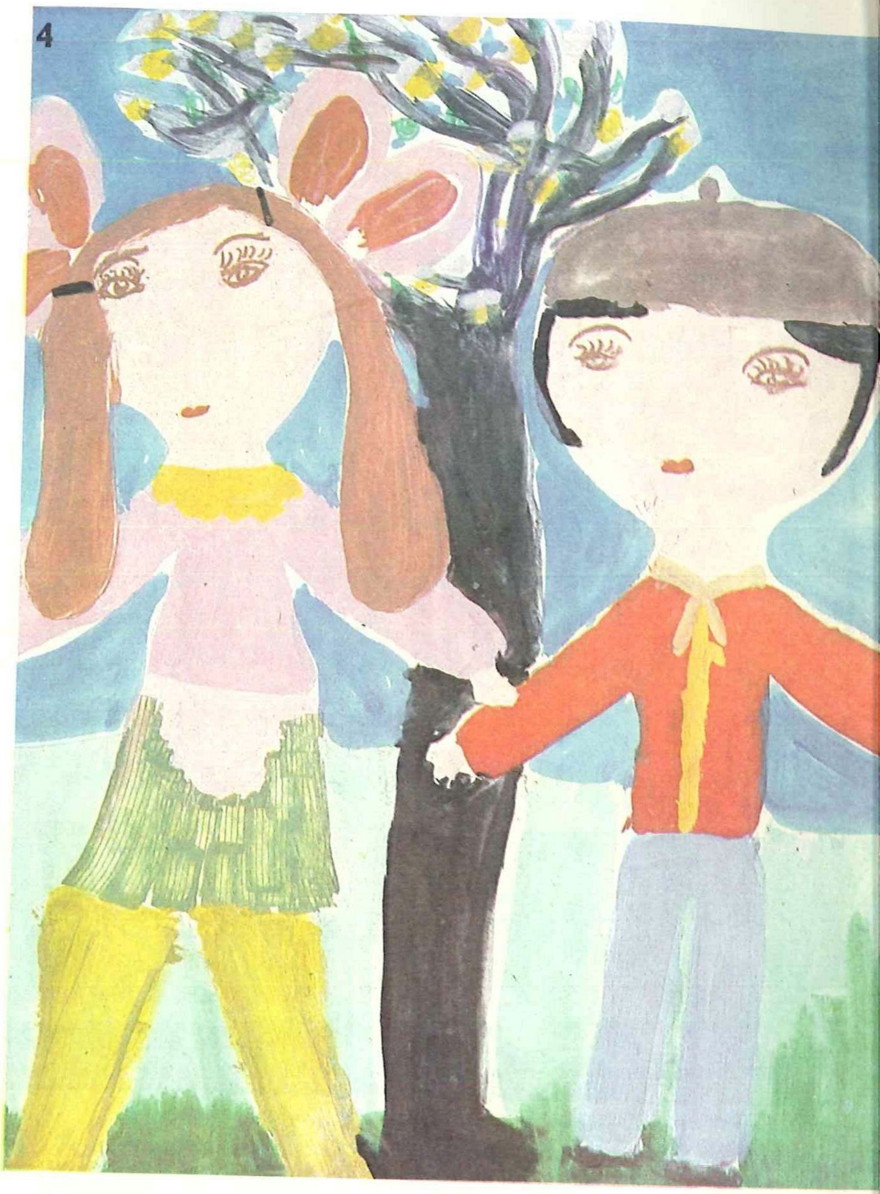
3

GYERMEKRAJZOK

4

5

A tanításnak már rég vége, a folyosón mégis nagy a nyüzsgés. Egy gyerek épp a csapatvezető karjába fut.

— Hová, hová?

— Én is szeretnék elmenni a tájházba!

— Ebédeltél már?

— Igen.

— Anyukád tudja, hol vagy, és mikor mész haza?

— Igen.

— Akkor jöhetsz.

A gyerek tovább fut, Istvánné, Racskó Anna csapatvezető pedig megjegyzi:

— Egész nap velünk lennének. Úgy kell őket haza kergetni.

A „velünk" ebben a beszélgetésben az úttörőcsapatot jelenti, amely Janko Krâľ író és költő nevét viseli. A szlovák nép Petőfijének nevét. Békés megyében vagyunk, Tótkomlóson, a szlovák nemzetiségi iskolában.

A régi, emeletes épületben rossz a vízellátás, a fűtés. Mégis vidám az élet. A 150 diák harmadrésze kisdobos, 74 elsős pedig szeretne az lenni.

Az osztályokban több helyütt nemzetiségi falon díszlenek a piros-fehér-fekete szőttesek, gyönyörű törölközők és jellegzetes virágmotívumokkal teleírt kerámiák. A folyosókon tablók sora ad hírt a kisdobosok és úttörők munkájáról. A tüzetes szemlélő — feltéve, ha tud szlovákul — cikkekből ismerheti meg a gyerekek életét, a hajdaniakét és a most Tótkomlóson élőkét. Böngészheti a külföldi gyermekek mozgalmi jelképeit is: emblémák, jelvények, nyakkendők sorakoznak a falakon. És a gyermekévi rajzpályázat remekei, „A világ gyermekei" cím alatt.

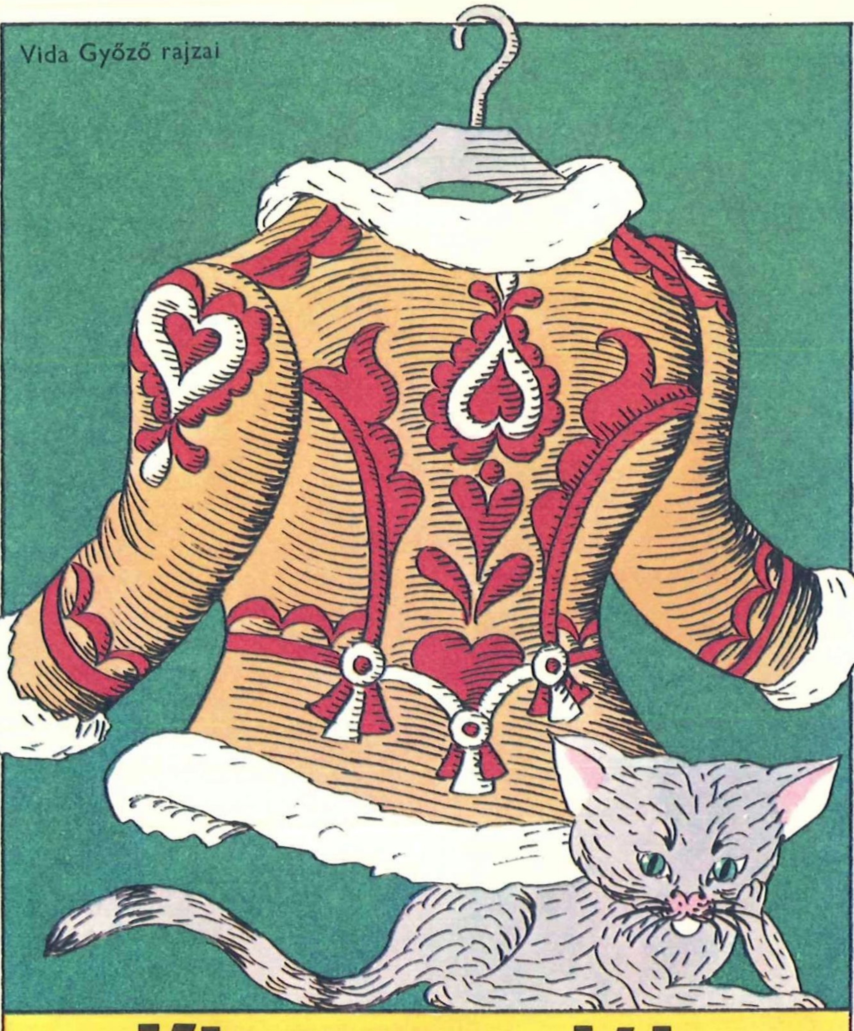
A legnagyobb találmány mégis a szakkör. A szlovák iskola Művészetbarát szakköre nem akármilyen! A különös vállalkozás részvevői a művészeteken kívül a technikával, a természettel is barátkoznak. Mi ebben a találmány? Az a felismerés, hogy a gyerekeket sokkal több dolog érdekli, mint ahány szakkörre futná az idejükből. Így viszont nem maradnak ki semmiből. A vezetőjük, Lehoczki Istvánné munkáját csaknem a fél tantestület segíti.

A szakkör benevezett a Művészetek vándorútján és a Barátunk... mozgalomba. A kulturális seregszemlére rajzokkal és bábjátékokkal készültek. A műsort a tanév végén — szlovákul — a szülőknek is előadják.

Elsősorban megyéjükkel ismerkednek. Gyakran kirándulnak. Évente ingyen-buszon, a környék üzemeinek, TSZ-einek jóvoltából. Kezdetben a szülők csak nehezen engedték el csemetéiket egy-egy múzeumi sétára, túrára. A gyerekek meg, bizony, elmentek, sőt, elrohantak a látnivalók mellett, anélkül, hogy felfedeztek volna valamit közülük. Ma már mindenki tudja, aki útnak indul, hová, miért megy. A túrák előkészítésére sok szabadidőt áldoz a szakkör. Jelszó: Ki az iskolából! Azért bent is találnak foglalatosságot bőven. A barkácsolók például bábfalat készítettek a színjátszóknak. A szakkör első saját bábfalát!

Abban a teremben, ahol a szakköri foglalkozásokat tartják, január óta függ egy felhívás: „Ez a ti évetek. Írjátok meg bátran gondjaitokat, véleményeteket, kéréseiteket!" A felhívás alatt óriási boríték. Már púpos a benne gyülekező levelektől. A csapatparlament előtt csupán rendszerezni kell a véleményeket és kívánságokat. A legutóbbi parlamenten elmondott kérésekből sok még nem teljesülhetett: a gyerekek keveset foglalkozhatnak zenével, sporttal. Nincs klubjuk, csapatotthonuk. Ezt is elmondják majd újra. Bíznak hallgatóikban és önmagukban.

Józsa Teréz

Kincsettalált nyakkendő

Móra Ferenc születésének 100. évfordulójára készülődünk. Mivel itt a tavasz, és remélhetőleg azzal együtt a jó idő, javasoljuk, hogy akadályversennyel egybekötött kirándulással készüljetek erre. Az akadályverseny elképzelhető úgy, hogy két raj közösen tartja és egy őrs a rendező. Mindenesetre az úttörők, ifjúvezetők és természetesen a tanító nénik találékonysága nélkülözhetetlen.

Hogyan kezdjünk hozzá?

Titkosírásos levéllel, melyen a rendezők jelzik, mi készül. A levelet a faliújságon helyezzétek el!

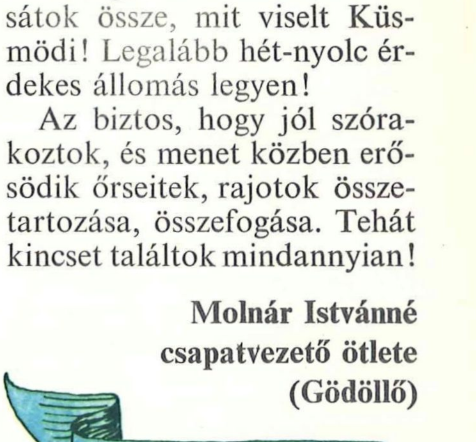
Minden őrs kap menetlevelet. Erre kerülnek a „pontok". Ebben az esetben a legjobb válaszért „nagy ködmön", közepesért „kis ködmön", helytelenért pedig hatalmas felkiáltójel, „égbekiáltó" jár. Radírból készült pecséttel kerülnek ezek a jelek a menetlevelekre az állomásokon. A legtöbb „nagy ködmön"-t elért őrs jutalma egy kisdobosnyakkendő, melynek csücskébe valamelyik ügyes nagylány, vagy anyuka olyan tulipánt hímzett, amilyennel Móra Ferenc édesapja a „remekes szűcs" ékesítette a ködmönöket, szűröket. Természetesen az akadályversenyen az indulhat, aki elolvasta a Kincskereső kis ködmön című könyvet!

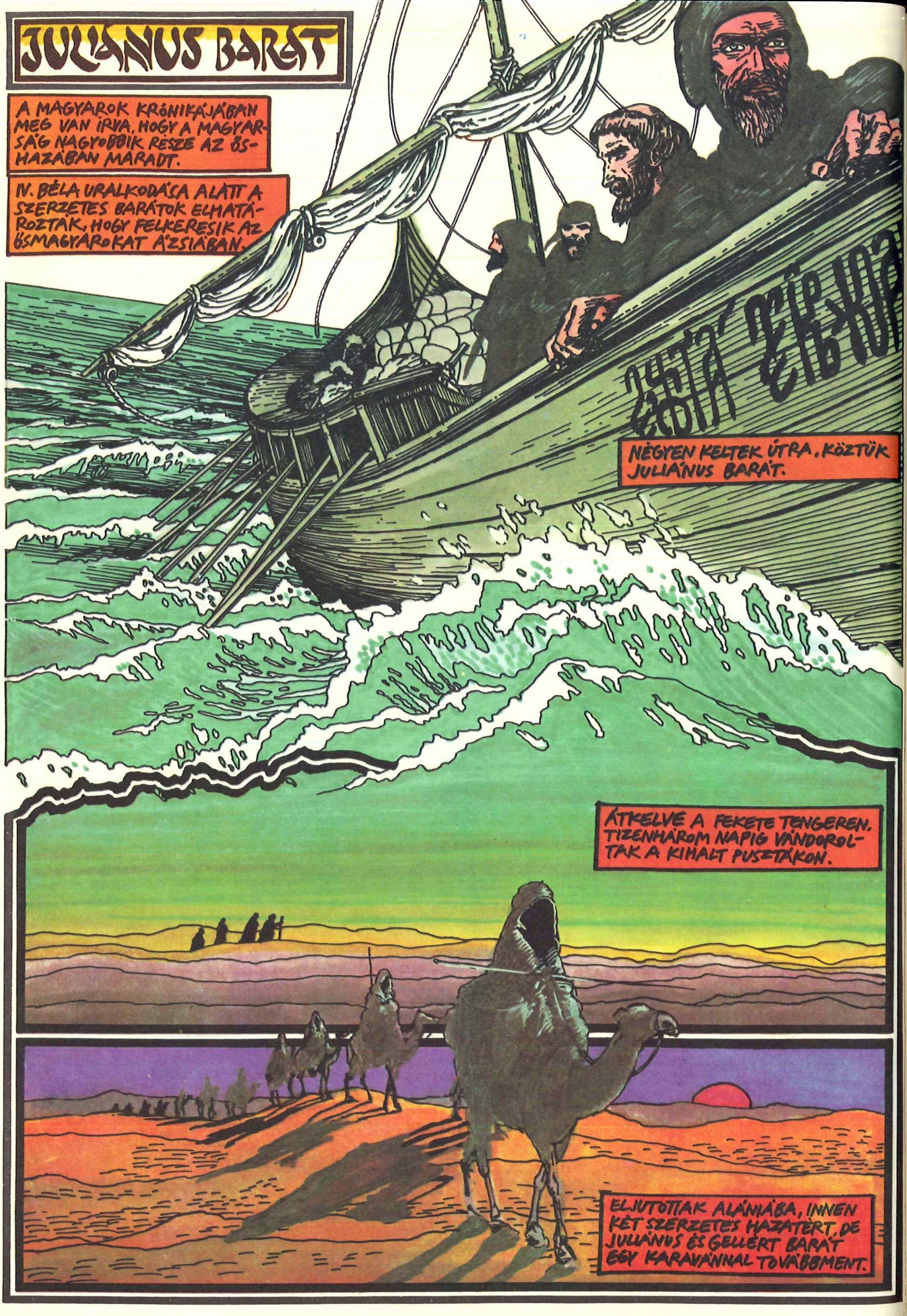
Milyen állomások lehetnek? Sokfélék — és minden állomáson úttörő, ifjúvezető, szülő vagy pl. a patronáló üzem egyik dolgozója adja a feladatokat és írja a menetlevelet.

Egyik állomás lehet az, hogy Gergő kishúga beteg, vidítsátok fel dallal, játékkal, tréfával! Vagy: az állomásvezető tanszereket mutat, s azokból három olyant kell kiválasztani, amilyent Gergő használt (palatábla, kréta, füzet, tintatartó, golyóstoll, négyszínű toll, filctoll készlet, zsebszámológép, radír, olvasókönyv, tollszár, tollszem, itatós stb.). Vagy: az egyik állomáson mindenféle ruha található, modern csakúgy, mint régimódi. Ezekből állítsátok össze, mit viselt Küsmödi! Legalább hét-nyolc érdekes állomás legyen!

Az biztos, hogy jól szórakoztok, és menet közben erősödik őrseitek, rajotok összetartozása, összefogása. Tehát kincset találtok mindannyian!

Molnár Istvánné
csapatvezető ötlete
(Gödöllő)

JULIÁNUS BARÁT
A MAGYAROK KRÓNIKÁJÁBAN MEG VAN ÍRVA, HOGY A MAGYARSÁG NAGYOBBIK RÉSZE AZ ŐSHAZÁBAN MARADT.
IV. BÉLA URALKODÁSA ALATT A SZERZETES BARÁTOK ELHATÁROZTAK, HOGY FELKERESIK AZ ŐSMAGYAROKAT ÁZSIÁBAN.
NÉGYEN KELTEK ÚTRA, KÖZTÜK JULIÁNUS BARÁT.
ÁTKELVE A FEKETE TENGEREN, TIZENHÁROM NAPIG VÁNDOROLTAK A KIHALT PUSZTÁKON.
ELJUTOTTAK ALÁNIÁBA, INNEN KÉT SZERZETES HAZATÉRT, DE JULIÁNUS ÉS GELLÉRT BARÁT EGY KARAVÁNNAL TOVÁBBMENT.

GELLÉRT BARÁT MEGBETEGEDETT. S BÁR JULIÁNUS GONDOSAN ÁPOLTA, HAMAROSAN MEGHALT.
JULIÁNUS EGY MOHAMEDÁN PAP SZOLGÁLATÁBA SZEGŐDÖTT, AKI MAGÁVAL VITTE NAGY-BOLGÁRIÁBA.
A SOKHÓNAPOS VÁNDORLÁS UTÁN, A VOLGA FOLYÓ PARTJÁN MEGTALÁLTA AZ ÁZSIAI MAGYAROKAT.
JULIÁNUS MEGTUDTA, HOGY A TATÁROK HATALMAS SEREGGEL KÉSZÜLNEK EURÓPA LEIGÁZÁSÁRA. SIETETT HAZA, MEGVINNI A HÍRT BÉLA KIRÁLYNAK.

Dobra verjük

Hétszáz kiváló gyűjtő. Az idén a hulladékgyűjtési versenyben legkiválóbb kisdobosok és úttörők — hétszázan — jutalomtáborozásra mehetnek. Érdemes tehát még rákapcsolni! Annál is inkább, mivel a teljesítmények összegezésének határideje 1979. június 20.

Tervapata — szurkos fazék, finn játék. A játékosok alkotta kör: a szurkos fazék, a játékosok a krumplik, a kör mögött járó a szakács. Aki nem veszi észre a háta mögött leejtett kendőt, beáll a kör közepébe. Ha már egy kivételével mindnyájan a körbe kerültek, akkor a szakács egy fadarabbal a játékosok, azaz a krumplik két felfújt arcát „megszúrkálja", hogy megállapítsa, „puhára főttek-e"? Így módjában van tetszése szerint egynéhány játékost újra kiengedni, akikkel a játékot ismét folytatja.
(Lukácsy András: Népek játékai című könyvéből)

Doktortáska, e havi mellékletünk elkészítésének leírása. A táska körvonalát és a fogója alatti fehér lapocskát vágjátok körül. A szaggatott vonalak mentén hajtogassátok táska formájúra. A pettyes nyelvecskét kenjétek be ragasztóval, illesszétek egymásra úgy, hogy a táska oldala bezáruljon. Míg ez szárad, a hőmérőt, a szívhallgató és a fejtükör alkatrészeit vágjátok ki. A szívhallgató a zöld kúpocska. A palástot körbehajtva ragasszátok össze a pettyes sávon. A zöld karika belsejéből vágjátok ki a fehér kört, a nyelvecskéket behajtva ragasszátok a kúp széles aljára. Nézzétek meg a mellékelt rajzot! Egy méter vastag gyapjúfonalat hajtsatok félbe, itt csomózzátok meg, és dugjátok át a kúpon. Sodorjátok meg a fonalat és kb. a 30. cm után ismét csomózzátok meg. Innen kétfelé ágazik a fonal, hogy a fületekbe dughassátok. De nehogy kicsússzon, füldugószerűen sok csomóra kötözve, áthurkolva, tökéletes lesz a vizsgálathoz. — A világoskék fejtükör akkor hasonlít az igazihoz, ha ezüstpapírral (vagy alufóliával) leragasztjátok. A fehér köröket (3 db) itt is vágjátok ki. A sárga lapocskát hajtsátok be a szaggatott vonalnál, az A betűs lyukakba dugjatok iratkapcsot és most ragasszátok le. Így a tükör le-fel mozgatható, és egy kb. 50 cm gumiszalagot is keresztülhúzhattok rajta, amit aztán össze kell varrni.

Kiskun Farkas László

Május elsején

Apu zászlót visz,
háromszínűt vagy pirosat,
én egy léggömböt,
úgy megyünk majd a nap alatt.

A néném csokrot,
a tornászlányok karikát,
és egy hatalmas,
piros szívet hoz a világ.

Kedves Coffi! Tegnap délután kirándult az egész Oroszlán őrs. A hegyen letáboroztunk, és ki-

találtuk, hogy oroszlánvadászatot fogunk játszani. Pocak volt a vadász, mi heten meg jól elbújtunk. Szegény Pocak fél óra hosszat keresgélt minket! Coffi, te hány perc alatt találod meg a 7 oroszlánt ezen a képen?

Paprika

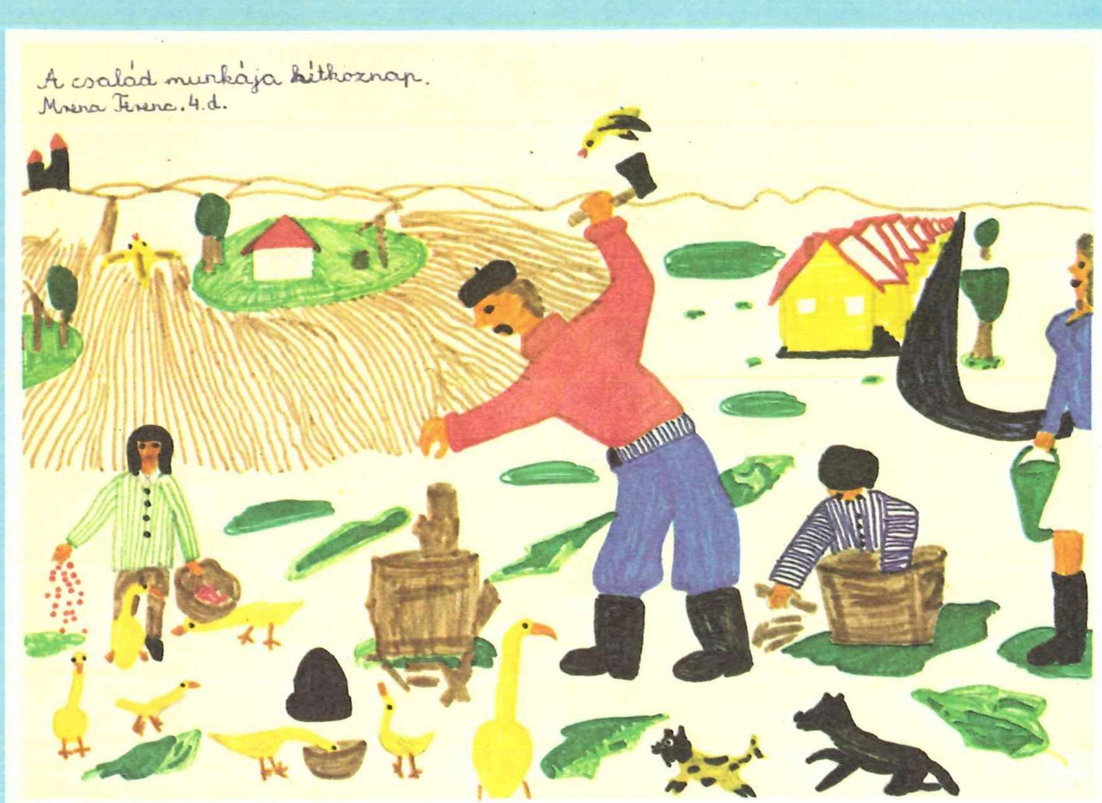

Kedves Paprika! Én jobb vadász lennék, mint Pocak, mert 3 perc alatt mindenkit megtaláltam. Hogy elhidd, leírom, ki hol van — megfordítva:

EGY AZ ESŐHÁZIKÓBAN, EGY A HÁZ MÖGÖTT, KETTEN ÜLNEK A BOKROK-BAN, A SZŐKE KISLÁNY A SZIKLÁK MÖGÉ BÚJT, A SZEMÜVEGES AZ ABROSZ ALÁ. TE MEG A LEVETETT DZSEKIK ALATT HASALSZ!

Különben te bújtál el a legjobban! Szia! Coffi

Marék Veronika munkája

Mrena Ferenc rajza, Tiszaföldvár, Kőrösi Csoma S. u. 120. 5430

Postafiók 100

Nevetőszemű napocska mosolyog rám a lovászi 160. számú Petőfi úttörőcsapat harmadikos kisdobosának, Bagó Andrisnak leveléből. „Nálunk nagyon jó a kapcsolat az úttörők és kisdobosok között. A másodikos és negyedikes kisdobosokat a hatodikosok és nyolcadikosok kirándulásra hívták meg. Csodálatos a mi vidékünk! Sok a domb, közel van az erdő. Így aztán nem kell messzire mennünk egy kirándulás kedvéért. Előkerültek a bográcsok. Főtt a finom paprikás-krumpli. Míg készült, közösen énekeltünk. Egy másik alkalommal a nyolcadikosok irodalmi vetélkedőt rendeztek, a hatodikosok meg mesedélutánt tartottak. Télen a hetedikesek minket, harmadikosokat szánkóversenyre vittek a közeli dombokra. Remekül éreztük magunkat! A legifjabb úttörők, az ötödikesek Télapókor meglepték az elsősöket. Folyamatosan készítik fel őket a kisdobos életre, az ígérettételre."

A következő érdekes levelem Berettyóújfalu-Gyermekvárosból érkezett:

„Örömmel írjuk, hogy községünket várossá nyilvánították! Itt működik az Elzett művek, a Tejporgyár, a Ruhagyár és a hatalmas nagy malom, mely lisztet őröl mindennapi étkezésünkhöz. Lakóhelyünk szépítésében mi is feladatot vállaltunk. Alig várjuk a jó időt, hogy részt vehessünk intézetünk parkosításában. Szeretnénk levelezni negyedikes kisdobosokkal! Sokat mesélnénk nekik egyre fejlődő, szépülő városunkról. Címünk: negyedikes Móra Ferenc raj, Berettyóújfalu-Gyermekváros 4100."

A napsugáron kívül még katicabogarat is rajzoltak a gyerekek a következő levélre. Joggal, hisz azt írják:

„Őrsünk neve Katicabogár. Harmadikosok vagyunk és a bikali 3017 Hunyadi János úttörőcsapat kisdobosai. Az őrsvezetőnkkel együtt heten vagyunk. Szeretünk tanulni, szívesen segítünk egymásnak és a kisebbeknek. Bukásmentes őrs akarunk lenni. Hozzánk tartozik még Nevetős Kata nevű kedvelt bábunk. Van egy kedves patronáló felnőtt brigádunk. Velük gyakran találkozunk. Szeretjük az izgalmas feladatokat. Jelenleg éppen Meseország felépítésén fáradozunk. Pajtási üdvözlettel Gungl Anikó őrsvezető, Lakatos Gabi őrsvezető helyettes, Koszorús Tímea mókamester, Nagy Renáta nyakkendőfelelős, Balogh Andrea nótafa, Fábián Diána szakács, Papp Erika zászlóvivő."

A héttagú-hétpettyes Katicabogarak teljes címe — levelezni kívánók, figyelem! — B i k a l, Ált. Iskola 7346.

Nehéz helyzetbe kerültem a következő levelet olvasva. „Egy kis községből, Ebesről írunk. Rajunk Ságvári Endre nevét viseli és negyedik á osztályosok vagyunk. Érdekes eseményről szeretnénk most beszámolni. Rajvezetőségünk ugyanis csatakiáltás-író versenyt hirdetett a Nemzetközi Gyermekév tiszteletére. Mindenki egy-két csatakiáltással pályázhatott. Őrsönként és egyénenként is pályáztunk. A zsüri nehéz helyzetben volt nagyon. Szeretnénk elküldeni munkáinkat, mert kíváncsiak vagyunk, melyik tetszett legjobban a szerkesztőségnek. Valamennyi csatakiáltás a faliújságra került, és rajvezetőnk mindenkit megdicsért. Beírtuk ezeket a rajnaplóba is. A faliújságunkat egy igazi Cimea Viki díszíti, „akit" egy édesanya készített. Ráduly Irén rajkrónikás Ebes, Ady E. u. 4. Ált. Iskola 4211."

Elolvastam mind a tizenegy elküldött csatakiáltást. Nemcsak a zsüri, de szerkesztőségünk is nehéz helyzetben volt. Azért ide írok közülük néhányat azzal a megjegyzéssel, hogy máshol is érdekes lenne ilyen Cimeás csatakiáltás-versenyt rendezni! Rajta! Tehát akkor csatakiáltsunk ebesi módra:

„Cimea Viki bátor gyerek — mindig segít, ahol lehet, rá-rá, hajrá"

„A Cimea azt jelenti, az öt földrész gyerekei — tanulják egymás játékát, így lesz szebb a barátság! Hurrá!"

Ferkai Loránt: Indiánsátor és egyebek

Ha elkészítetted az előző számunkban leírt indián tolldíszt, bizonyára érdekel, hogyan csinálhatsz TIPInek nevezett indián sátrat. Kertben, közeli erdőszélen, kempingezéskor mindig jó, ha van saját elbúvásra, félrehúzódásra alkalmas terület, zug, kuckó! Ide barátságos üldögélésre, beszélgetésre meghívhatod „sápadtarcú testvéredet", vagyis pajtásodat a szomszédból.

A valódi TIPI vagy WIGWAM kúpalakban földbeszúrt rúd-vázra fektetett állatbőr. Ezt ponyvafélével helyettesítheted. Alakja a kúp palástjának kb. negyede. Ezt úgy készítheted el, mondjuk egy 1,5×3 m nagyságú használt anyagon, sátorvásznon, autóponyván, pévécé-fólián, hogy lefekteted a földre (1. ábra), és körző helyett egy leszúrt cövek (C), zsinór (ZS), léc (L) segítségével filctollal (F) megrajzolod a körvonalait. Két szélén ráhagysz vagy kétujjnyit (+-tel jelölve) a visszahajtásra. A kúp palást darabhoz szerzel 6-7 darab, 2-2,5 m hosszú rudat, karót, s ezeket sugárirányban ráteszed, majd pl. ragtapasszal ráragasztod (2.) az anyagra. A könnyen hordozható „tipi" felállítása úgy történik, hogy a rudakat felül összekötözöd (3.), alsó, kihegyezett végüket pedig köralakban a földbe szúrod.

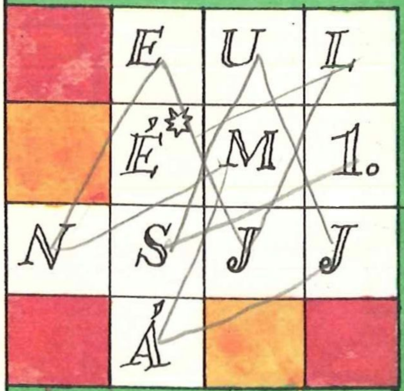
Ha nincs „öröktipi" készítéséhez alkalmas anyagod, nyaraláskor, kempingezéskor két plédet is felhasználhatsz. A két pléd hosszabbik oldalait biztosítótűkkel összetűzöd vagy nagy öltésekkel összevarrod (4.), krétával előrajzolás után hajtogatásokkal a kellő formára alakítod, majd ráöltögeted-tűzöd a sátorkarókat. Ha véglegesen megkapott anyagból van a tipid, mértani formákkal díszítheted (5.), színes műanyag szigetelőszalag felragasztásával, szalagcsíkok felvarrásával.

Fontos kellék az indiánoknál az „amuletteket" tartó „orvosságos zacskó". (6.) Ez 30 cm átmérőjű bőr, műbőr, pévécé körlap. Körben lyukasztgasd ki, s a lyukakba zsinórt, bőrzsinórt fűzz. Szükséges még a „békepipa" (7.). Ez egy kicifrázott kétarasznyi ágból, s egy rövid vastagabb ágdarabból áll.

9 Májusi fejtörő

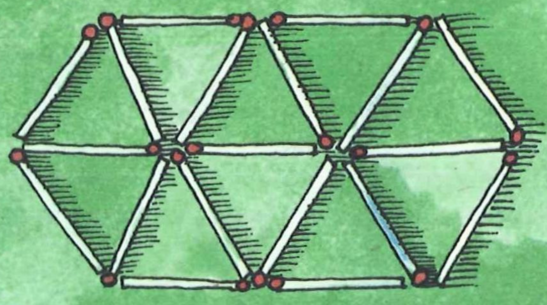
Lóugrás szerint

Olvassátok el, mit írtunk be a megjelölt betűtől elindulva lóugrás szerint az ábrába!

Gyufarejtvény

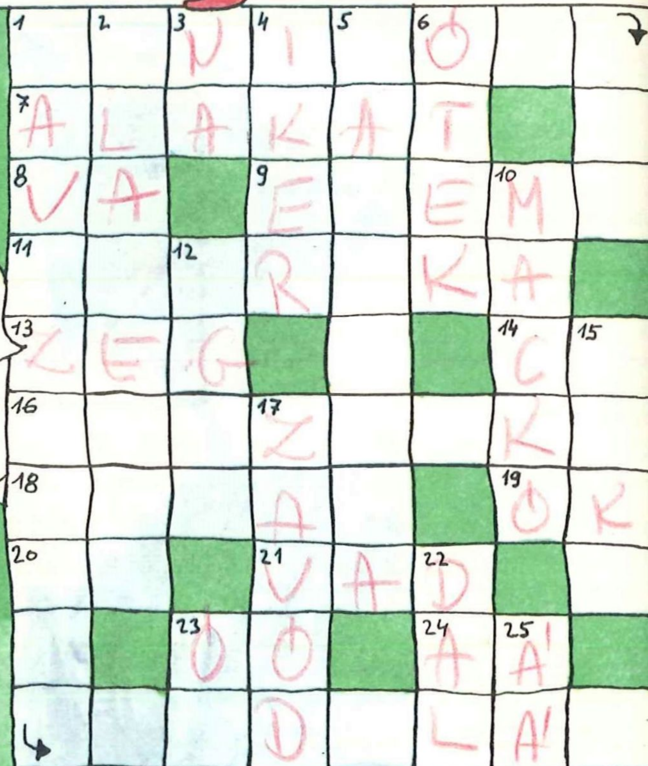

Rakjátok ki gyufából ezt a tíz háromszöget. Vegyetek el három gyufát úgy, hogy csak hat háromszög maradjon.

Hol kell kezdeni?

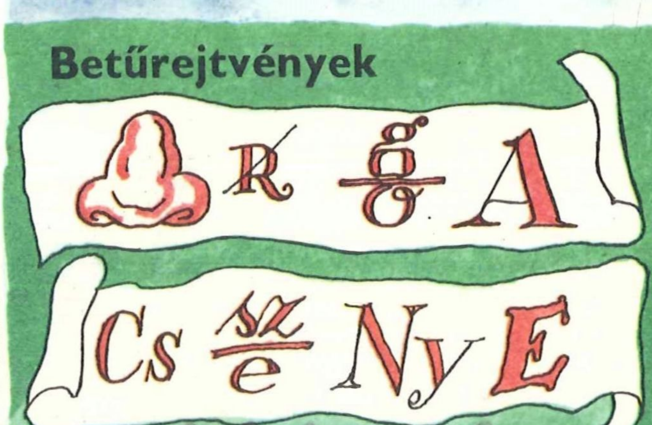
Az egyik korongtól elindulva a nyíl irányában számolva a hetedik korongot vegyétek fel. Számoljatok tovább és a hetediket újra vegyétek fel, stb. Hol kell kezdeni a kiszámolást, ha azt akarjuk, hogy a 8. korong maradjon utolsónak?

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Szereti és oktatja a gyerekeket. 7. Névelővel zárószerkezet. 8. Vasút eleje. 9. Így hívták régen az általános iskolát. 11. Világrész. 13. Zug. 14. Kettős mássalhangzó. 16. Lánynév becézve. 18. Régi férfinév. 19. Róka közepe. 20. Igekötő. 21. Szilaj. 23. Azonos magánhangzók. 24. Az első két betű.
Függőleges: 1. Remek szórakozás. 2. Alattomos, sunyi. 3. Felkiáltás. 4. Két egyforma. 5. Szállítóeszköz. 6. ÓTEK. 10. Medve. 12. Lánynév. 15. Társasjáték. 17. Üzem oroszul. 22. Ének. 23. Rag. 25. Azonos magánhangzók.
A keresztrejtvényből csak a vízszintes 1. és a függőleges 1. megfejtését írjátok meg.

Betűrejtvények

A fenti öt fejtörő megfejtését a júniusival együtt küldjétek majd el címünkre. A fenti sarokban levő 9-es számot se felejtsétek félretenni.

Szappanbuborék

Vida Győző rajza

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXVIII. évf. 5. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 50,— Ft, I. félévre 30,— Ft, II. félévre 20,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 79.0147. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címoldal Görög Júlia munkája.

Ára: 5,— Ft

